

NUSAYBİN TB YER FISTIĞI TANITIM PROJESİ

GİRİŞ

Çiftçilerimiz buğday hasadından sonra genellikle mısır ekmektedirler. Bölgemizde mısırın pazarı ve altyapısı olduğundan çiftçilerimiz ikinci ürün olarak mısır ekmeğe devam etmektedirler. Mısırın üretim maliyetinin yüksek olması, özellikle enerji maliyetinin yüksek olması çiftçilerimizi artık endişelendirmektedir. Bu kapsamda Borsamızca alternatif ürün araştırmaları başladı. Yaptığımız araştırmalar sonucunda yer fıstığının, mısır ve arpa yerine ekilebileceğini tespit edildi. Yer fıstığının üretim maliyeti daha düşük, az miktarda yağmur yağsa bile verim elde edilebilir, Nusaybin'in toprağı üretimine son derecede uygun olup, yer fıstığının maddi getirisi daha fazladır. Mısır üretimi çok fazla su istemektedir. Elektrik gideri nedeniyle çiftçi bunu karşılamakta güçlük çekiyor bunlar üretim maliyetinin atmasına neden olmaktadır. Çiftçiler yer fıstığı ürettiğı takdirde mısırın yarısı kadar su tükettiğini, kar marjının da mısırın en az iki katı olduğunu görecektir. Yer fıstığı arpa ve mısırın yerine çok iyi bir alternatif ürün özelliğı taşımaktadır.

AMAÇ

Nusaybin'de yer fıstığı üretimini sağlamak, ürün çeşitliliğini sağlamak, yeni pazarlar oluşturmak, istihdamı arttırmak

HEDEF GRUPLAR VE NİHAİ YARARLANICILAR

Nusaybin Çiftçileri, Nusaybin Ticaret Borsası Üyeleri, Nusaybin Tarım ve Orman Müdürlüğü, Nusaybin Ziraat Odası, Nusaybin Çiftçiler Derneğı, Nusaybin de Bulunan Diğer STK'lar, Nusaybin'de buluna işletmeler, Nusaybin'de Bulunan Kamu Kuruluşları, Nusaybin halkı

PROJE DETAYI

Nusaybin Ticaret Borsası'na ait olan sınır kapısının karşısındaki 35 Dönümlük araziye yer fıstığı ekilecek. Yer fıstığı ekimi için Nusaybinli çiftçilere eğitim verilecek ve çiftçiler uygulamalı olarak ekim arazisi üzerinden ekime başlayacaklar. Ekim durumu sürekli çiftçiler ve Borsa üst yönetimi ve çalışanları tarafından gözlenecektir. Ekimin tohum, ilaç, sulama vb tüm giderleri Borsa bütçesinden karşılanacaktır. Üretime başlanıldığında ve hasat yapıldığında yerel ve ulusal basına haberler servis edilecek ve hasat sonunda projenin verimliliğı konusunda çiftçiler, üyeler, kamu kurum ve kuruluşlar bilgilendirilecektir.

Yer Fıstığı Nasıl Yetiştirilir?

Toprak Seçimi: Yer fıstığı, en iyi 5.9–7 pH derecesine sahip, hafif ve ılık kumlu toprakta yetişir.

İklim Koşulları: Yer fıstıklarının iyi gelişmesi için büyüme mevsimi boyunca sıcak havaya ihtiyacı vardır. 350 mm'ye kadar su ile yetiştirilebilirler, ancak en iyi verim için en az 500 mm gerekir.

Ekim Zamanı: Yerfıstığı ana ürün olarak ekilmek istendiğinde toprak sıcaklığının 13-15°C'nin üzerine çıkması gerekmektedir. 13-14°C'de 15 günde çimlenme olmaktadır. Genellikle 10 Nisan-20 Mayıs tarihleri arasında ana ürün yerfıstığı ekimleri yapılmaktadır. 2.Ürün olarak yerfıstığı ekilmek istendiğinde ise buğday hasadını takip eden en kısa sürede ekim işi tamamlanmalıdır. Ekim 25 Haziran'a kadar kesin bitirilmelidir.

Yerfıstığında ekim sıklığı; ekim zamanına, yetiştirilecek çeşidin gelişme formuna ve toprak yapısına göre değişmektedir. Hafif bünyeli kumsal topraklarda ve ana ürün ekimlerinde geniş sıralı, 2.ürün ekimlerinde ve orta bünyeli topraklarda ise dar sıralı ekim yapılmalıdır.

Ülkemizde yarı yatık ve yatık büyüme tipindeki Virginia grubu yerfıstığı çeşitleri ekilmektedir. Bu nedenle sıra arası 70cm, sıra üzeri 15-25cm arasında değişmektedir. Dekara tohumluk miktarı ekim sıklığına göre 5,5-11,5kg. arasında değişmektedir. Ekim derinliği kumsal topraklarda 6-9cm, biraz ağır topraklarda 5-6 cm'dir.

Ürün Verme: Yer fıstığının ürün verme süresi 90 ile 150 gün arasındadır.

Hasat Zamanı: Hasat iki aşamada gerçekleşir. İlk olarak makinalar yardımı ile yer fıstığı bitkisi, ana kök üzerinden, fıstığın hemen altına gelecek şekilde kesilir. Makine bu çalıyı yerden kaldırır ve sallar. Ardından da çalıyı ters çevirir ve bitkiler yerde toplanır. Bu özel toplama işlemi, fıstıkların üç ila dört günlük bir süre zarfında orijinal nem seviyelerinin üçte birinden biraz azına kadar yavaşça kurumasını sağlar.

Hasattan Sonra: Yer fıstığı yeterince kurduktan sonra, yer fıstığı kabuklarını ve çalının geri kalan kısmı ayıklanır. Yer fıstığının düzgün şekilde kurutulması ve kuru koşullarda depolanması özellikle önemlidir. Nemleri çok yüksekse veya saklama koşulları zayıfsa küf mantarı ile enfekte olabilirler. Bu da ürünün maddi değerini elbette düşürür. Üstelik bu mantarın birçok turu, afla-toksinler adı verilen toksik ve yüksek oranda kanserojen maddeler salgırlar. Bu nedenle saklama koşullarına fazlaca dikkat etmek gerekmektedir.

Yer Fıstığının Kullanım Alanları: Yer fıstığının pek çok kullanım alanı mevcuttur.

- **Yer Fıstığı Yağı:** Hafif tadı ve yüksek yanma noktası ile yemek yapımında kullanılan bir yağ çeşididir. Özellikle dış pazara ihraç için değerlendirilebilir.
- **Yer Fıstığı Ezmesi:** Ülkemizde de marketlerde görmeye başladığımız yer fıstığı ezmesi, hem lezzeti hem de yüksek protein değeri ile pek çok kişi tarafından tercih edilen bir yiyecektir.
- **Yer Fıstığı Unu:** Fazla yaygın olmamakla birlikte özellikle gluten içermeyen ürünlerin yapımında kullanılan bir un çeşididir.
- **Kuruyemiş Olarak Yer Fıstığı:** Yer fıstığını ister çiğ ister kavrulmuş ve baharatlarla aromalandırılmış olarak yiyebilir; başka yiyeceklere ekleyebilirsiniz.

- **Gıda Sektöründe Yer Fıstığı:** Özellikle çikolata gibi hazır paketli gıdaların içerisinde yer fıstığına sıkça yer verilir. Hem yerli hem de yabancı gıda üreticileri hammadde olarak bu ürüne ilgi gösterirler.

BEKLENEN SONUÇLAR

Nusaybin'de yer fıstığı üretimine başlanması, Nusaybin Çiftçilerinin yer fıstığı üretimini öğrenmesi, Nusaybin Çiftçilerinin yer fıstığı üretimine teşvik edilmesi, Nusaybin'de yer fıstığı ile ilgili pazarın oluşması, Nusaybin'de tarımda ürün çeşitliliğinin artması, Tarımsal üretim çeşitliliğinin atması, yeni iş kapılarının açılması

PROJE SÜRESİ: 7 AY

PROJENİN TAHMİNİ MALİYETİ: 150.000 TL

SONUÇLAR

28 Ekim 2022 Tarihinde Borsamız Nusaybin'de Tarımsal Ürün Çeşitliliğini Arttırmak İçin Gerçekleştirmiş Olduğu Yer Fıstığı Üretimi Projesi Kapsamında İlk Hasadını Yaptı. Borsamızın Nusaybin Sınır Kapısı karşısında bulunan 35.000 metrekarelik arazisinde yapılan yer fıstığı hasadına Kaymakam ve Belediye Başkan Vekili Ercan Kayabaşı, Başkanımız Necdet Aktaş ve yönetimi, AK Parti Başkan V. Adil Çelik, Ziraat Odası Başkanı Mehmet Ali Doğru, Şoförler ve Otomobilciler Odası Başkanı Hüseyin Gündoğdu, NESO Başkan Yardımcısı Beşir Aydın, Çiftçiler Derneği Başkanı Latif Köseoğlu, Sanayi Sitesi Kooperatifi Başkanı Şehmus Ayaz, Kızılay Başkanı İlameddin Ay, Sulama Birliği Başkanı Nevaf Değerli, Muhtarlar M. Selim Demirtaş ve Murat Acar katıldı.

PLAKA: 27 L 0888

ÇİFTÇİ:NUSAYBİN TİCARET BORSASI

GELDİĞİ YER:NUSAYBİN

İLK TARTIM:24820 KG

SON TARIM:14860 KG

NET TARTIM:9960 KG

TARİH:03.11.2022

NEM:%15.9

KANTAR OPERATÖRÜ :MURAT SEVİMLİ

ŞÖFÖR:ŞÜKRÜ GÖZÜTOK

Davut ÖKTEN
d.okten@avesas.com.tr

KANTAR

MURAT

SEVİMLİ

Hasat işlemleri sonucunda 9900 KG yer fıstığı elde edildi. Ürünlerin nem oranı %15,9 olarak ölçüldü. Elek analizi işlemlerinden sonra elde edilen fıstık miktarı net 8240 KG olarak ölçülmüştür.

MEDYADA GÖRÜNÜRLÜK ORANI

Borsamızın Yer fıstığı projesi yerel basında 6 defa yerel basında 4 defa ulusal basında yer aldı. Nusaybin'de takipçisi fazla olan sosyal medya hesaplarında sürekli yayınlandı.

PROJE MALİYETİ

Proje sonunda sonu 8240 KG yer fıstığı 27,606 TL ile toplam 227.473,44 TL'ye satılmıştır. Projenin toplam gideri 139.355,00 TL olarak gerçekleşmiştir.